

REZOLUCIJA VIJEĆA SIGURNOSTI O ŽENAMA, MIRU I SIGURNOSTI

United Nations Entity for Gender Equality
and the Empowerment of Women

PHOTO: UN PHOTO / RYAN BROWN

1325 (2000) **1889** (2009) **1820** (2008) **1888** (2009) **1960** (2010)

Liderstvo žena u izgradnji mira i sprječavanju konflikata		Sprječavanje i odgovor na seksualno nasilje povezano s konfliktom		
OPIS				
Prva rezolucija Vijeća sigurnosti koja povezuje iskustvo žena u konfliktnim situacijama s održanjem međunarodnog mira i sigurnosti . Ističe liderstvo i ulogu žena u rješavanju sukoba, mirovnim pregovorima i oporavku, zahtijeva spособnost za rodno odgovorno reagovanje u mirovnim misijama i obuku o rodnim pitanjima za sve uključene u održanje mira i sigurnosti.	Osvrće se na isključenost žena iz ranog oporavka i izgradnje mira i na nedostatak odgovarajućeg planiranja i finansiranja njihovih potreba. Zahtijeva strategiju kako bi se povećao broj žena u donošenju odluka o rješavanju konflikata i traži alate kako bi se poboljšala primjena: indikatora i prijedloge u vezi s mehanizmima za praćenje.	Prva rezolucija Vijeća sigurnosti koja prepoznaje seksualno nasilje povezano s konfliktom kao ratnu taktiku i kao pitanje međunarodnog mira i sigurnosti , koje zahtijeva odgovor u oblastima očuvanja mira, pravosuđa, pružanja usluga i mirovnih pregovora.	Unapređivanje alata za provođenje Rezolucije 1820 kroz uspostavljanje liderstva na visokom nivou, izgradnju ekspertize u okviru odgovora pravosuđa, pružanja usluga, i izgradnju mehanizama za izvještavanje .	Osigurava sistem pozivanja na odgovornost kako bi se moglo uzeti u obzir seksualno nasilje povezano s konfliktom, uključujući i navođenje počinitelja i uspostavljanje aranžmana za praćenje, analizu i izvještavanje.
Prezentovala Namibija 2000. godine	Prezentovao Vijetnam 2009. godine	Prezentovale SAD 2008. godine	Prezentovale SAD 2009. godine	Prezentovale SAD 2010. godine
AKTERI				
Generalni sekretar (GS) UN-a mora da: - poveća broj žena u donošenju odluka o miru i sigurnosti u okviru UN-a; - osigura učesće žena u mirovnim pregovorima; - daje informacije o ženama i sukobu u izvještajima koje zemlje podnose Vijeću sigurnosti. Države moraju da: - organizuju obuku o rodu i konfliktu; - uključuje rodna pitanja u programe razoružanja, demobilizacije i reintegracije. Strane u oružanim sukobima moraju da: zaštite žene od seksualnog i od rodno zasnovanog nasilja (SGBV); - poštuju civilni karakter kampova za izbjeglice i interno raseljena lica; spriječe nekažnjavanje i izbjegavaju amnestiju za ratne zločine nad ženama. Vijeće sigurnosti mora da: - uzme u obzir uticaj svojih postupaka na žene i djevojke; - u okviru misija, sastaje se sa ženskim grupama.	Generalni sekretar (GS) UN-a mora da: - izradi strategiju za povećanje broja žena donositeljki odluka o uspostavljanju i očuvanju mira; - podnese globalni izvještaj o učesću žena u izgradnji mira; - omogući agencijama UN-a da pribave podatke o ženama u postkonfliktnim situacijama; - postavi savjetnike/savjetnice za rodna pitanja i/ili savjetnike/savjetnice za zaštitu žena u mirovnim misijama; - razvije globalni skup indikatora o provođenju Rezolucije 1325; - predloži Vijeću mehanizam za praćenje primjene Rezolucije 1325. Države moraju da: - promovišu učesće žena u donošenju odluka u oblasti politike i ekonomije u najranijim fazama izgradnje mira; prate potrošnju sredstava na žene u postkonfliktnim situacijama i planiranju oporavka, ulažu u fizičku i ekonomsku sigurnost žena, njihovo zdravlje, obrazovanje, pravdu i učesće u politici. Vijeće sigurnosti mora da: - doda odredbe o osnaživanju žena koje se odnose na produženje mandata misija UN-a. Komisija za izgradnju mira mora da: - radi na uključivanju žena u izgradnju mira.	Generalni sekretar (GS) UN-a mora da: - osigura da je seksualno nasilje uzeto u obzir u rješavanju konflikata kao i u postkonfliktnim naporima za oporavak; - pokrene pitanje seksualnog nasilja u dijalogu sa stranama u oružanom sukobu; - osigura zastupljenost žena u institucijama za izgradnju mira; - osigura da je seksualno nasilje uzeto u obzir u procesima demobilizacije, razoružanja i reintegracije pomognutim od UN-a, kao i u reformi sektora pravosuđa i sigurnosti. Strane u oružanom sukobu moraju da: okončaju seksualno nasilje, provedu komandnu odgovornost i zaštite civile od seksualnog nasilja, između ostalog i putem isključivanja osumnjičenih počinitelja iz oružanih snaga i evakuacije civila koji su pod rizikom; - kategorično zabrane amnestiju za ratne zločine seksualnog nasilja. Države moraju da: grade svijest i preduzimaju korake za sprečavanje seksualnog nasilja, između ostalog i putem angažovanja žena u mirovnim misijama; - osiguraju obuku za vojnike o sprečavanju seksualnog nasilja; - primjenjuju politiku nulte tolerancije za djela seksualne eksploatacije ili zloupotrebe od pripadnika mirovnih snaga UN-a; - razviju mjere za unapređenje zaštite i pomoći, posebno u vezi sa sistemima pravosuđa i zdravstva. Vijeće sigurnosti mora da: - rješava osnovne uzroke seksualnog nasilja kako bi se razbili mitovi o neizbježnosti i nemogućnosti sprečavanja seksualnog nasilja u ratnim uslovima; - uključi seksualno nasilje kao kriterij u kaznene režime za svaku pojedinačnu zemlju, ukoliko je to relevantno.. Komisija za izgradnju mira mora da: - daje savjete o načinima rješavanja seksualnog nasilja.	Generalni sekretar (GS) UN-a mora da: - imenuje specijalnog predstavnika generalnog sekretara za odgovor UN-a na seksualno nasilje u sukobima (SRSG-SVC); imenuje savjetnike za zaštitu žena u mirovnim misijama UN-a u kontekstima gdje postoji visok nivo seksualnog nasilja; uspostavi tim sudskih stručnjaka za brzi odgovor; - osigura da se u mirovnim pregovorima uzme u obzir i seksualno nasilje; imenuje više žena medijatorki; - predlaže načine na koje Vijeće sigurnosti može da unaprijedi praćenje i izvještavanje o seksualnom nasilju koje je povezano s konfliktom; - unaprijedi podatke o trendovima i obrascima seksualnog nasilja; - podnosi detalje Vijeću sigurnosti o stranama u oružanom sukobu za koje postoji osnovana sumnja da vrše sistematsko silovanje. Akcija UN-a protiv seksualnog nasilja u sukobu (mreža od 13 agencija UN-a) mora da: - unaprijedi koherentnost odgovora UN-a. Države moraju da: unaprijede nacionalne pravne okvire i sudske sisteme kako bi se spriječilo nekažnjavanje; - unaprijede usluge podrške žrtvama seksualnog nasilja; - osiguraju da tradicionalni lideri spriječe stigmatizaciju žrtava; - podrže sveobuhvatne nacionalne i strategije UN-a za iskorjenjivanje seksualnog nasilja. Vijeće sigurnosti mora da: - uvrsti seksualno nasilje u kriterije za utvrđivanje komiteta za sankcije.	Generalni sekretar (GS) UN-a mora da: navede u aneksu godišnjeg izvještaja strane za koje postoji osnovana sumnja da su počinitelji ili bile odgovorne za sistematsko seksualno nasilje u situacijama koje su na agendi Vijeća; - uspostavi aranžmane za praćenje, analizu i izvještavanje o seksualnom nasilju koje je povezano s konfliktom; - podnosi godišnje izvještaje – uključujući i strateški i koordiniran plan za blagovremeno i etičko prikupljanje informacija. SRSG-SVC mora da: - informiše Vijeće; - informiše komitete za sankcije i stručne grupe. Države moraju da: vode dijalog sa stranama u oružanom sukobu kako bi osigurale – pratile ispunjavanje obaveza zaštite; - osiguraju svim pripadnicima vojske i policije koji su raspoređeni u mirovnim operacijama odgovarajuću obuku o seksualnom i rodno zasnovanom nasilju, seksualnoj eksploataciji i zloupotrebi; - rasporedi veći broj žena pripadnica vojske i policije u mirovne operacije. Strane u oružanom sukobu moraju da: - ispune konkretne i vremenski ograničene obaveze za borbu protiv seksualnog nasilja koje, između ostalog, uključuju i izdavanje jasnih naredjenja preko komandnog lanca i kodeksa ponašanja, vodiča odnosno odgovarajućih pravilnika ponašanja na bojišnom polju i ekvivalentnih dokumenata kojima se zabranjuje seksualno nasilje, kao i blagovremenu istragu navodnih zloupotreba kako bi se počinioci pozvali na odgovornost. Vijeće sigurnosti mora da: - osigura sistematsko razmatranje seksualnog nasilja prilikom davanja i produženja mandata; - razmotri upotrebu sankcija protiv strana.
REFERENTNA / RUKOVODEĆA TIJELA U OKVIRU UN-A				
UN Women ima vodeću ulogu i osigurava koordinaciju i koherentnost programa za žene i djevojčice u vezi s mirom i sigurnošću (Presidential Statement S/PRST/2010/22) .	Izvještaj GS iz 2010. o Učesću žena u izgradnji mira (S/2010/466) daje plan od 7 tačaka za rodno odgovornu izgradnju mira. Kancelarija UN-a za podršku izgradnji mira i UN Women su koordinatori.	Jedinica za dobre prakse Odjeljenja za mirovne operacije podnijela je 1820 + 1 izvještaj 2009. godine. Akcija UN-a protiv seksualnog nasilja tokom konflikta (mreža od 13 agencija UN-a) podržava koordinaciju.	SRSG treba da izgradi koherentnost i koordinaciju u okviru odgovora UN-a na seksualno nasilje povezano s konfliktom. U vezi s Akcijom UN-a protiv seksualnog nasilja tokom konflikta za koordinaciju.	Kancelarija SRSG za seksualno nasilje tokom konflikta uz podršku Akcije UN-a protiv seksualnog nasilja tokom konflikta .
MEHANIZMI ZA PRAĆENJE I IZVJEŠTAVANJE				
Strateški okvir UN-a za žene, mir i sigurnost 2011-2020. Neformalna kontrola: otvorene debate svakog oktobra i neformalni sastanci Vijeća na temu. Periodični kratki izvještaji koje Vijeću podnosi generalni podsekretar <i>UN Women</i> .	Globalni indikator za 1325 su osnova za praćenje. Indikatori su prikazani u izvještaju GS Vijeću (S/2010/498).	Godišnji izvještaj (ali bez jasnih parametara za praćenje i izvještavanje). Mjesečna razmatranja ekspertске grupe Vijeća sigurnosti u vezi sa zaštitom civila (kratki izvještaj <i>Kancelarije za koordinaciju humanitarnih pitanja</i>)	Poziva na davanje prijedloga o mehanizmima za praćenje i izvještavanje. Godišnji izvještaj treba da sadrži detalje o načinima i počiniocima.	Zahtijeva od GS da uspostavi aranžmane za praćenje, analizu i izvještavanje (MARA) o seksualnom nasilju povezanom s konfliktom, uključujući i silovanje tokom oružanog sukoba, postkonfliktna ili druge situacije od značaja [OP 8].
MEHANIZMI ZA POZIVANJE NA ODGOVORNOST (posljedice nepoštovanja rezolucije)				
Ne postoje. Ne ukazuje se na kazne za počinioca. Privremena odluka o amnestiji – strane se ohrabruju da izbjegavaju davanje amnestije za ratne zločine nad ženama „tamo gdje je to ostvarivo“ [OP 11].	Ne postoje – ali se poziva na preporuke u 2010. u vezi s tim kako će Vijeće primiti, analizirati i postupiti po informacijama o 1325 [OP 18].	Seksualno nasilje koje je relevantno za kaznene režime koji su specifični u svakoj zemlji posebno [OP 5]. GS treba da izradi strategiju rješavanja seksualnog nasilja u dijalogu sa stranama u oružanom sukobu [OP 3]. Kategorično isključivanje zločina seksualnog nasilja iz odredaba o amnestiji [OP 4].	Komiteti za sankcije moraju da dodaju kriterije koji se odnose na činove silovanja i druge oblike seksualnog nasilja [OP 10]. Nacionalni i lokalni lideri, uključujući i tradicionalne/ vjerske autoritete, treba da se bore protiv marginalizacije i stigmatizacije žrtava [OP 15].	Poziva se na vremenski ograničene obaveze za okončanje seksualnog nasilja kod strana u konfliktu i uključivanje seksualnog nasilja u kriterije koje razmatra komitet za sankcije [OP 3, 5, 7]. Izvještaj koji sadrži spisak počinitelja kontroliše Vijeće [OP 18].
RESURSI				
www.unwomen.org/1325plus10		www.stoprapenow.org		

PHOTO: UN PHOTO / ERICK ANASTEIN

PHOTO: UN PHOTO / ERICK ANASTEIN

PHOTO: UN PHOTO / MARTINE PERRET

PHOTO: UN PHOTO / MARCO DORMINO

PHOTO: UN PHOTO / AGNIESZKA MIKULSKA

PHOTO: PERSONAL COLLECTION / ANONYMOUS

PHOTO: UN PHOTO / MARTINE PERRET